



**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Haziran, 2024

Haziran 2024 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2024 yılı Haziran ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 866,5 milyar TL, bütçe gelirleri 591,2 milyar TL ve bütçe açığı 275,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 767,2 milyar TL ve faiz dışı açık ise 176 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

HAZİRAN AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	866.498
Faiz Dışı Giderler	767.222
Bütçe Gelirleri	591.218
Vergi Gelirleri	483.126
Bütçe Dengesi	-275.280
Faiz Dışı Denge	-176.004

1- Bütçe Dengesi

2024 yılı Haziran ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

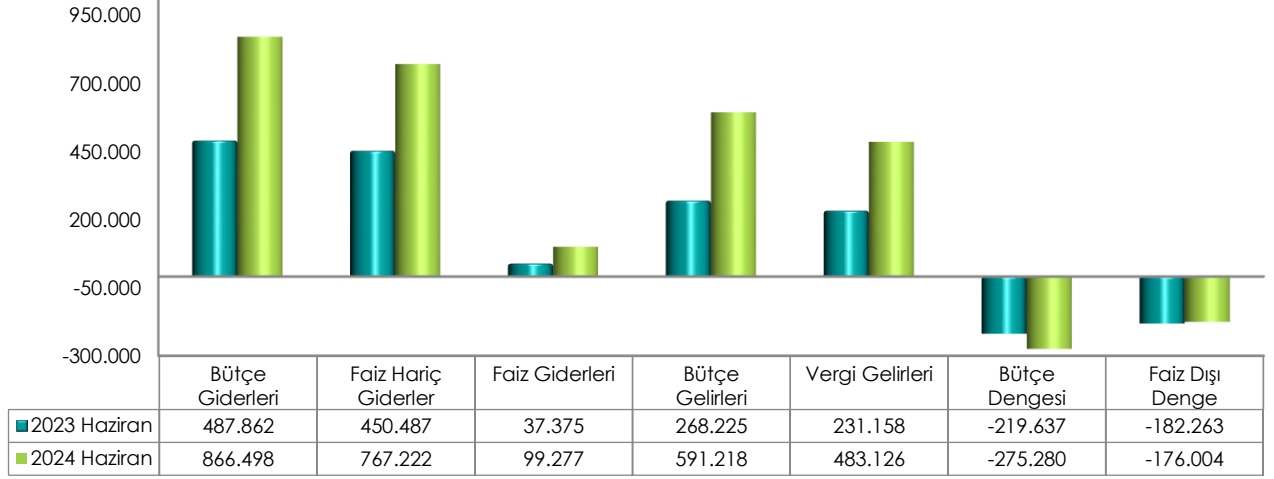
	2023			2024			2024/2023
(Milyon TL)	Bütçe*	Haziran	Yüzde	Bütçe	Haziran	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	5.589.085	487.862	8,7	11.089.037	866.498	7,8	77,6
Faiz Hariç Giderler	4.942.949	450.487	9,1	9.835.037	767.222	7,8	70,3
Faiz Giderleri	646.136	37.375	5,8	1.254.000	99.277	7,9	165,6
Bütçe Gelirleri	4.929.664	268.225	5,4	8.437.100	591.218	7,0	120,4
Vergi Gelirleri	4.270.668	231.158	5,4	7.407.707	483.126	6,5	109,0
Bütçe Dengesi	-659.421	-219.637	33,3	-2.651.937	-275.280	10,4	-25,3
Faiz Dışı Denge	-13.285	-182.263	1.371,9	-1.397.937	-176.004	12,6	3,4

* 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

Merkezi yönetim bütçesi 2023 yılı Haziran ayında 219 milyar 637 milyon TL açık vermiş iken 2024 yılı Haziran ayında 275 milyar 280 milyon TL açık vermiştir.

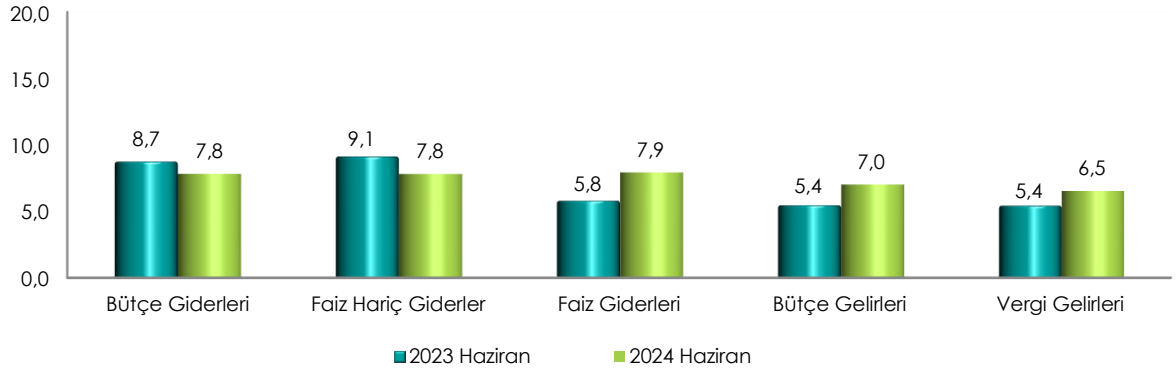
2023 yılı Haziran ayında 182 milyar 263 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2024 yılı Haziran ayında 176 milyar 4 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

**Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri
(Milyon TL)**



Haziran ayı gerçekleşmelerinin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

**Merkezi Yönetim Bütçesi
Gerçekleşme Oranları
(%)**



2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Haziran ayı itibarıyla 866 milyar 498 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 99 milyar 277 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 767 milyar 222 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	2023			2024			2024/2023
(Milyon TL)	Bütçe*	Haziran	Yüzde	Bütçe	Haziran	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	5.589.085	487.862	8,7	11.089.037	866.498	7,8	77,6
Faiz Hariç Giderler	4.942.949	450.487	9,1	9.835.037	767.222	7,8	70,3
Personel Giderleri	952.308	107.675	11,3	2.553.495	207.699	8,1	92,9
SGK Devlet Primi Giderleri	150.392	16.523	11,0	312.451	25.873	8,3	56,6
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	419.443	28.488	6,8	679.766	48.089	7,1	68,8
Cari Transferler	1.940.901	256.248	13,2	4.266.709	370.861	8,7	44,7
Sermaye Giderleri	383.278	25.689	6,7	787.940	72.943	9,3	184,0
Sermaye Transferleri	521.000	8.983	1,7	720.837	16.007	2,2	78,2
Borç Verme	410.410	6.882	1,7	298.508	25.750	8,6	274,2
Faiz Giderleri	646.136	37.375	5,8	1.254.000	99.277	7,9	165,6
Yedek Ödenekler	165.216			215.332			

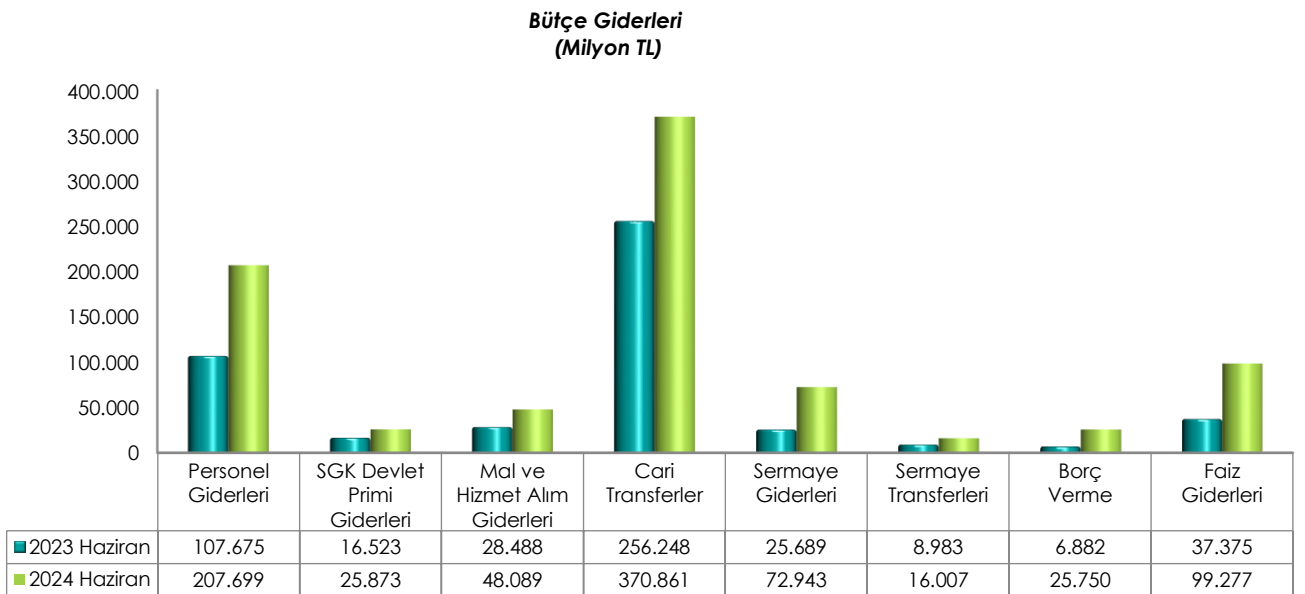
* 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

2024 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 11 trilyon 89 milyar 37 milyon TL ödenekten Haziran ayında 866 milyar 498 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 487 milyar 862 milyon TL harcama yapılmıştır.

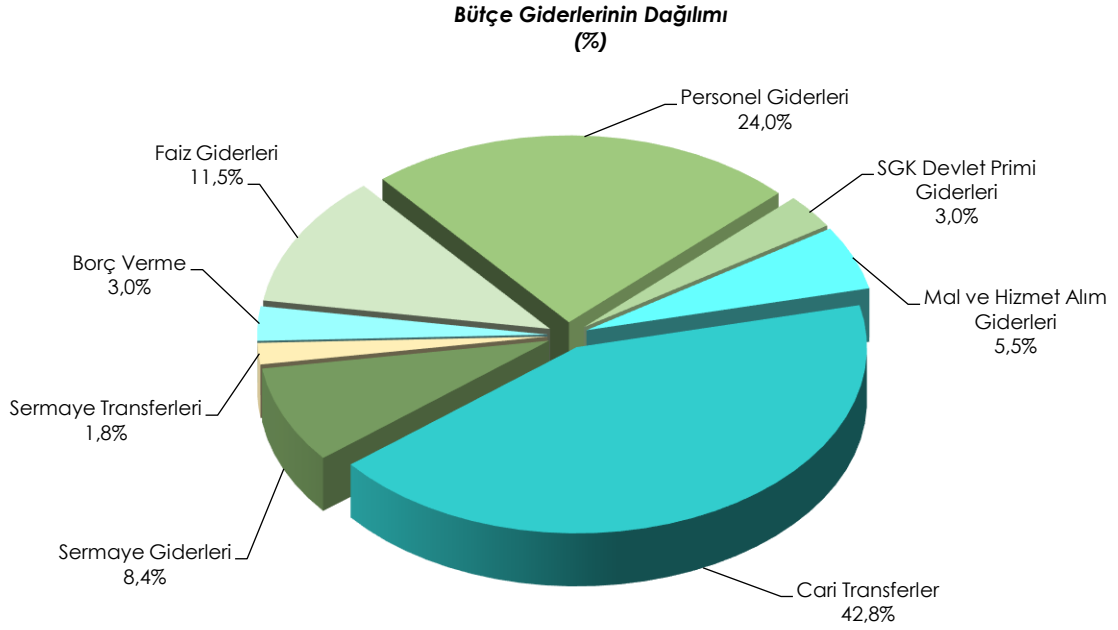
Haziran ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 77,6 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2023 yılında yüzde 8,7 iken 2024 yılında yüzde 7,8 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 70,3 oranında artarak 767 milyar 222 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2023 yılında yüzde 9,1 iken 2024 yılında yüzde 7,8 olmuştur.

Haziran ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.



2024 yılı Haziran ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.



3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Haziran ayı itibarıyla 591 milyar 218 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 483 milyar 126 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 91 milyar 381 milyon TL olmuştur.

2024 yılı Haziran ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

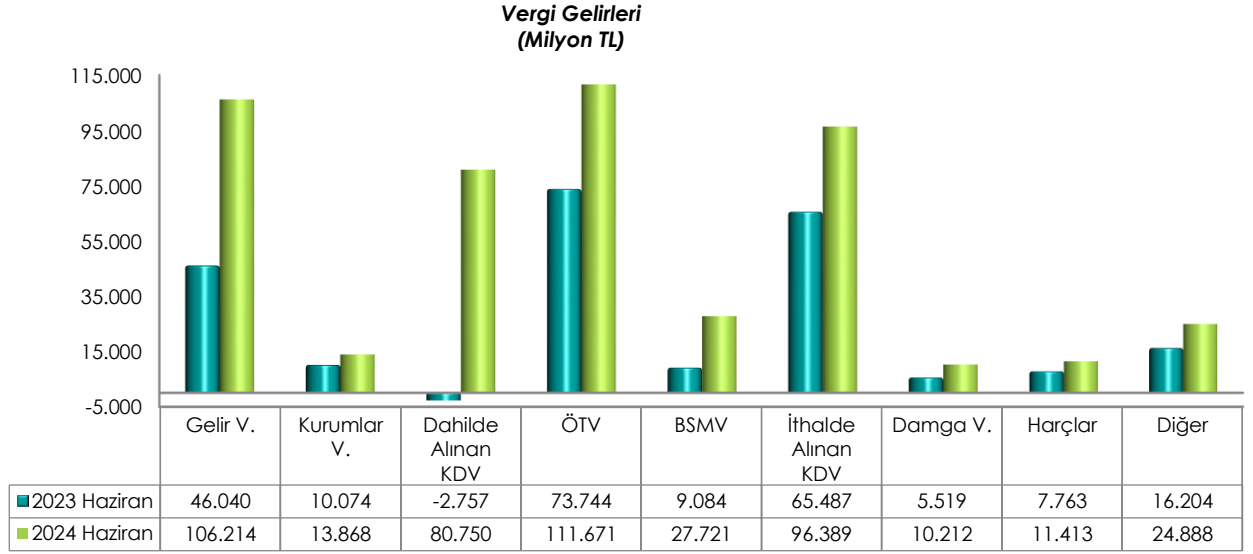
	2023			2024			2024/2023
(Milyon TL)	Bütçe*	Haziran	Yüzde	Bütçe	Haziran	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	4.929.664	268.225	5,4	8.437.100	591.218	7,0	120,4
Genel Bütçe Gelirleri	4.873.427	261.750	5,4	8.332.808	574.507	6,9	119,5
Vergi Gelirleri	4.270.668	231.158	5,4	7.407.707	483.126	6,5	109,0
Gelir Vergisi	696.394	46.040	6,6	1.188.853	106.214	8,9	130,7
Kurumlar Vergisi	782.230	10.074	1,3	1.275.718	13.868	1,1	37,7
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	440.872	-2.757	-0,6	826.594	80.750	9,8	3.028,5
Özel Tüketim Vergisi	817.241	73.744	9,0	1.403.912	111.671	8,0	51,4
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	108.231	9.084	8,4	214.121	27.721	12,9	205,2
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	931.406	65.487	7,0	1.671.154	96.389	5,8	47,2
Damga Vergisi	85.500	5.519	6,5	143.553	10.212	7,1	85,1
Harçlar	133.864	7.763	5,8	250.432	11.413	4,6	47,0
Diğer	274.930	16.204	5,9	433.370	24.888	5,7	53,6
Vergi Dışı Gelirler	602.760	30.592	5,1	925.101	91.381	9,9	198,7
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	37.134	4.589	12,4	66.913	13.260	19,8	189,0
Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	19.102	1.886	9,9	37.380	3.451	9,2	83,0

* 7457 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

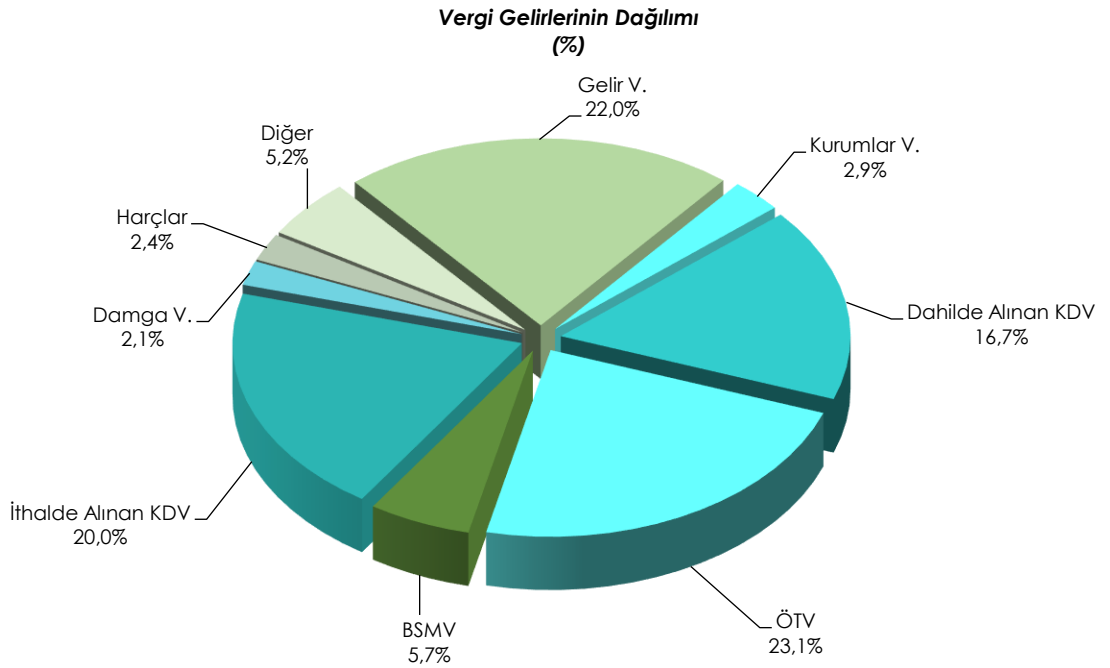
2023 yılı Haziran ayında bütçe gelirleri 268 milyar 225 milyon TL iken 2024 yılının aynı ayında yüzde 120,4 oranında artarak 591 milyar 218 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Haziran ayı gerçekleşme oranı 2023 yılında yüzde 5,4 iken 2024 yılında yüzde 7 olmuştur.

2024 yılı Haziran ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 109 oranında artarak 483 milyar 126 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2023 yılında yüzde 5,4 iken 2024 yılında yüzde 6,5 olmuştur.

Haziran ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.



2024 yılı Haziran ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.



2024 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2024 yılı Ocak-Haziran döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 4 trilyon 578,5 milyar TL, bütçe gelirleri 3 trilyon 831,4 milyar TL ve bütçe açığı 747,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 4 trilyon 4,1 milyar TL ve faiz dışı açık ise 172,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri		4.578.549
Faiz Dışı Giderler		4.004.125
Bütçe Gelirleri		3.831.365
Vergi Gelirleri		3.213.365
Bütçe Dengesi		-747.183
Faiz Dışı Denge		-172.760

1- Bütçe Dengesi

2024 yılı Ocak-Haziran dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

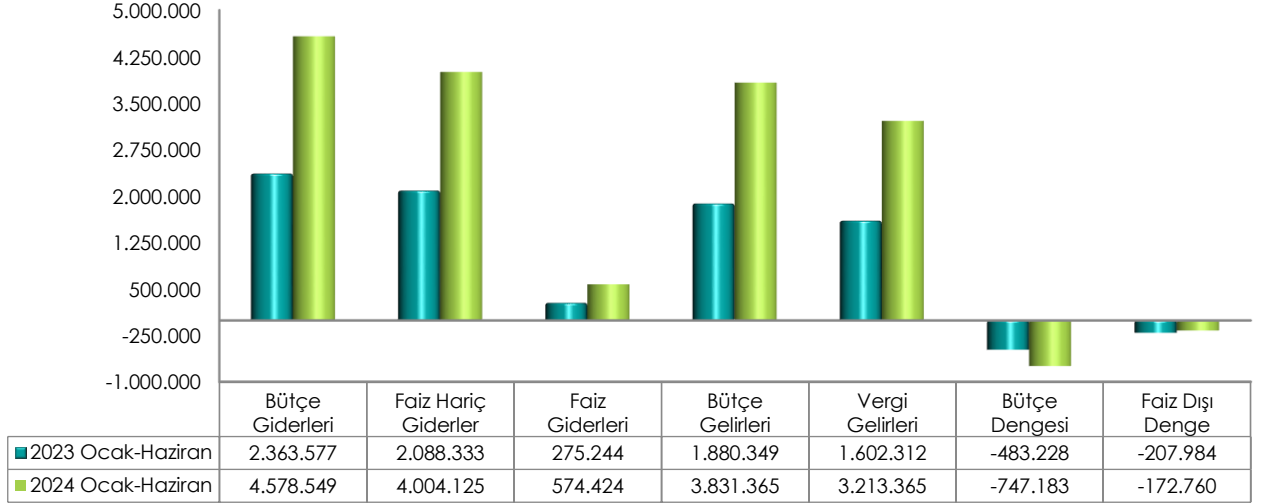
	2023			2024			2024/2023
(Milyon TL)	Bütçe*	Ocak-Haziran	Yüzde	Bütçe	Ocak-Haziran	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	5.589.085	2.363.577	42,3	11.089.037	4.578.549	41,3	93,7
Faiz Hariç Giderler	4.942.949	2.088.333	42,2	9.835.037	4.004.125	40,7	91,7
Faiz Giderleri	646.136	275.244	42,6	1.254.000	574.424	45,8	108,7
Bütçe Gelirleri	4.929.664	1.880.349	38,1	8.437.100	3.831.365	45,4	103,8
Vergi Gelirleri	4.270.668	1.602.312	37,5	7.407.707	3.213.365	43,4	100,5
Bütçe Dengesi	-659.421	-483.228	73,3	-2.651.937	-747.183	28,2	-54,6
Faiz Dışı Denge	-13.285	-207.984	1.565,6	-1.397.937	-172.760	12,4	16,9

* 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

Merkezi yönetim bütçesi 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde 483 milyar 228 milyon TL açık vermiş iken 2024 yılı Ocak-Haziran döneminde 747 milyar 183 milyon TL açık vermiştir.

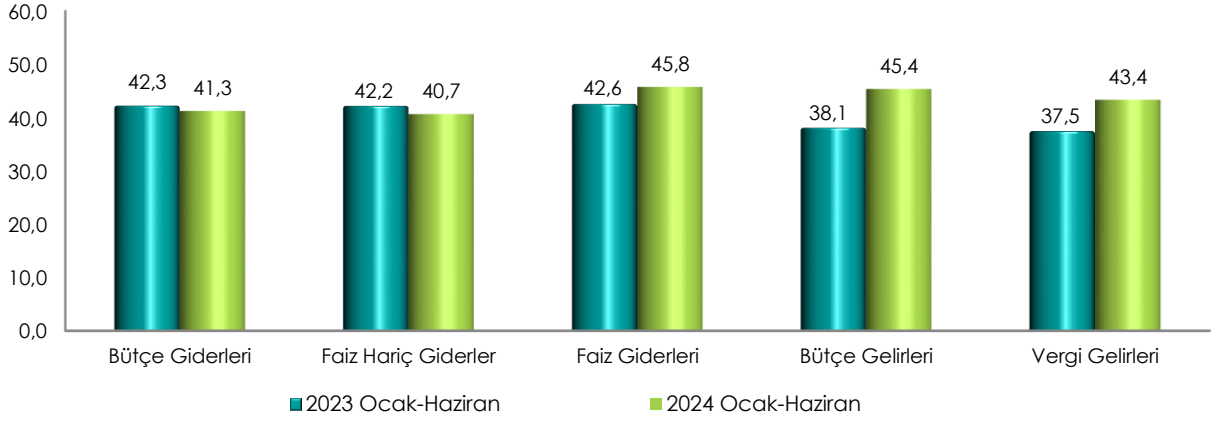
2023 yılı Ocak-Haziran döneminde 207 milyar 984 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2024 yılı Ocak-Haziran döneminde 172 milyar 760 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)



Ocak-Haziran dönemi gerçekleştirmelerinin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)



2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Haziran dönemi itibarıyla 4 trilyon 578 milyar 549 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 574 milyar 424 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 4 trilyon 4 milyar 125 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

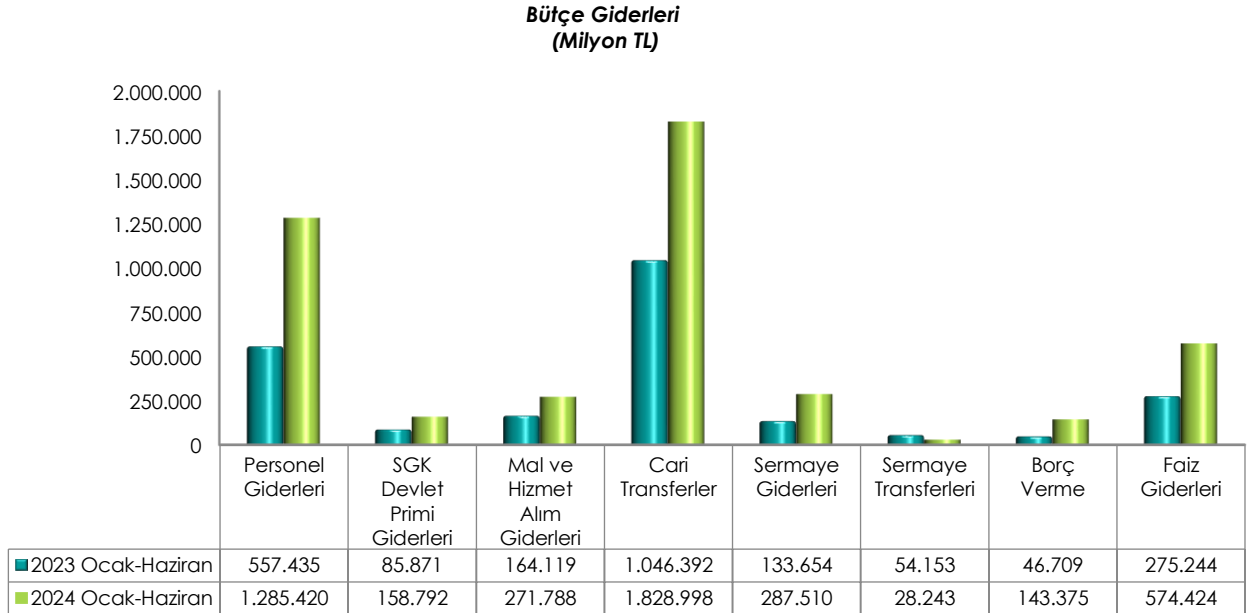
	2023			2024			2024/2023
(Milyon TL)	Bütçe*	Ocak-Haziran	Yüzde	Bütçe	Ocak-Haziran	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	5.589.085	2.363.577	42,3	11.089.037	4.578.549	41,3	93,7
Faiz Hariç Giderler	4.942.949	2.088.333	42,2	9.835.037	4.004.125	40,7	91,7
Personel Giderleri	952.308	557.435	58,5	2.553.495	1.285.420	50,3	130,6
SGK Devlet Primi Giderleri	150.392	85.871	57,1	312.451	158.792	50,8	84,9
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	419.443	164.119	39,1	679.766	271.788	40,0	65,6
Cari Transferler	1.940.901	1.046.392	53,9	4.266.709	1.828.998	42,9	74,8
Sermaye Giderleri	383.278	133.654	34,9	787.940	287.510	36,5	115,1
Sermaye Transferleri	521.000	54.153	10,4	720.837	28.243	3,9	-47,8
Borç Verme	410.410	46.709	11,4	298.508	143.375	48,0	207,0
Faiz Giderleri	646.136	275.244	42,6	1.254.000	574.424	45,8	108,7
Yedek Ödenekler	165.216			215.332			

* 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

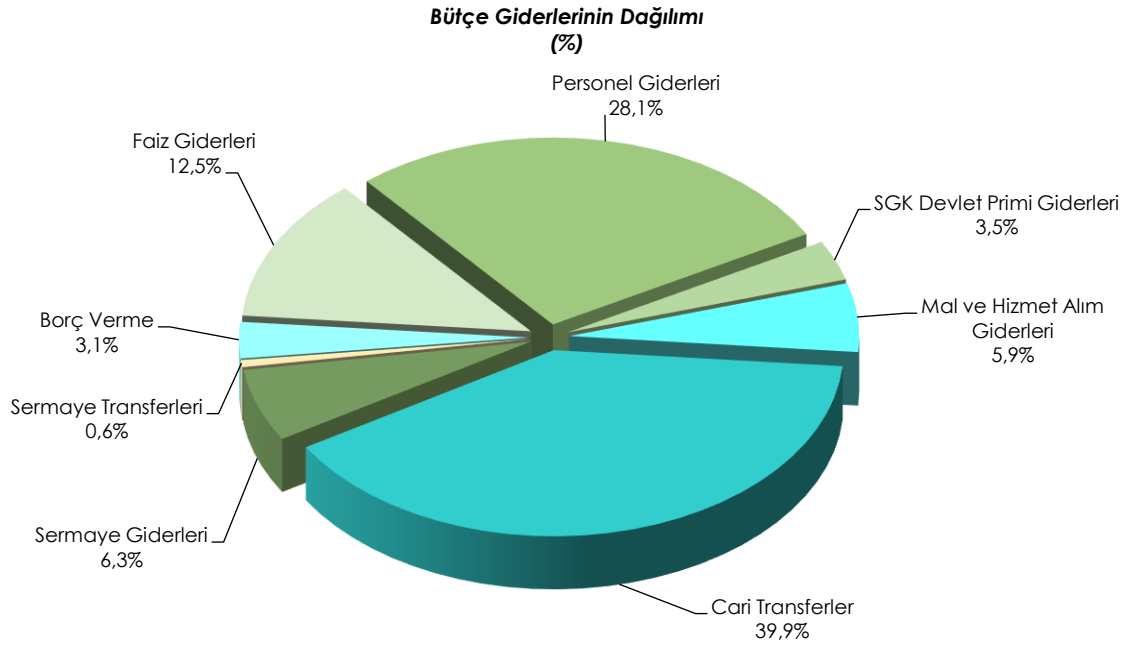
2024 yılı Ocak-Haziran döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 93,7 oranında artarak 4 trilyon 578 milyar 549 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 91,7 oranında artarak 4 trilyon 4 milyar 125 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ocak-Haziran dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.



2024 yılı Ocak-Haziran dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.



3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Haziran dönemi itibarıyla 3 trilyon 831 milyar 365 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 3 trilyon 213 milyar 365 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 511 milyar 847 milyon TL olmuştur.

2024 yılı Ocak-Haziran dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

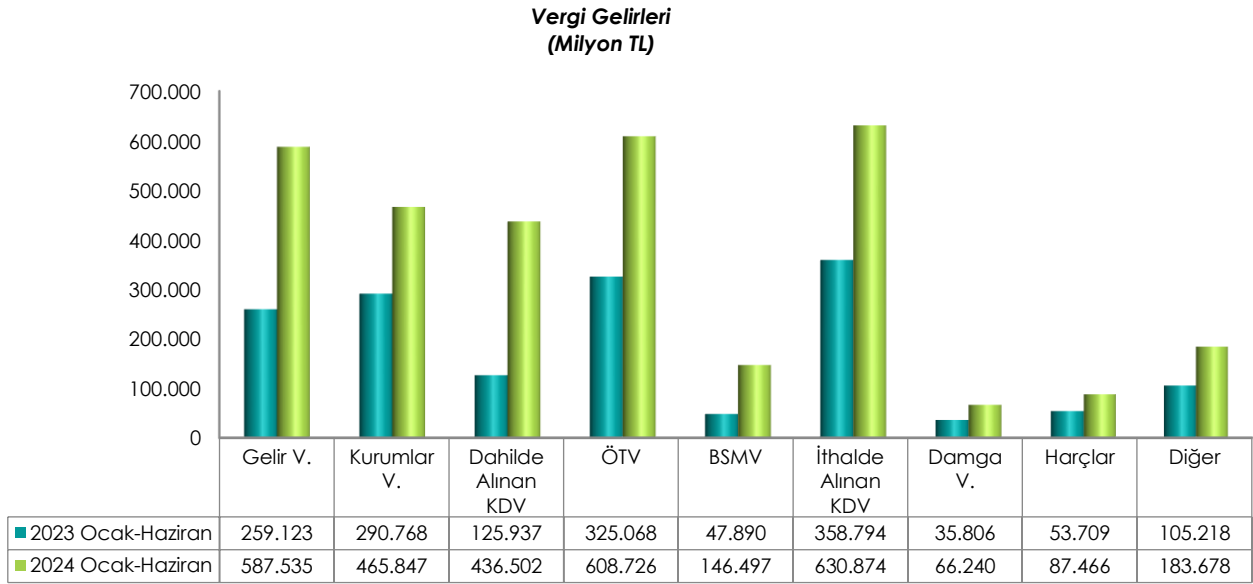
	2023			2024			2024/2023
(Milyon TL)	Bütçe*	Ocak-Haziran	Yüzde	Bütçe	Ocak-Haziran	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	4.929.664	1.880.349	38,1	8.437.100	3.831.365	45,4	103,8
Genel Bütçe Gelirleri	4.873.427	1.828.024	37,5	8.332.808	3.725.212	44,7	103,8
Vergi Gelirleri	4.270.668	1.602.312	37,5	7.407.707	3.213.365	43,4	100,5
Gelir Vergisi	696.394	259.123	37,2	1.188.853	587.535	49,4	126,7
Kurumlar Vergisi	782.230	290.768	37,2	1.275.718	465.847	36,5	60,2
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	440.872	125.937	28,6	826.594	436.502	52,8	246,6
Özel Tüketim Vergisi	817.241	325.068	39,8	1.403.912	608.726	43,4	87,3
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	108.231	47.890	44,2	214.121	146.497	68,4	205,9
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	931.406	358.794	38,5	1.671.154	630.874	37,8	75,8
Damga Vergisi	85.500	35.806	41,9	143.553	66.240	46,1	85,0
Harçlar	133.864	53.709	40,1	250.432	87.466	34,9	62,9
Diğer	274.930	105.218	38,3	433.370	183.678	42,4	74,6
Vergi Dışı Gelirler	602.760	225.712	37,4	925.101	511.847	55,3	126,8
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	37.134	38.310	103,2	66.913	80.676	120,6	110,6
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	19.102	14.016	73,4	37.380	25.477	68,2	81,8

* 7457 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil

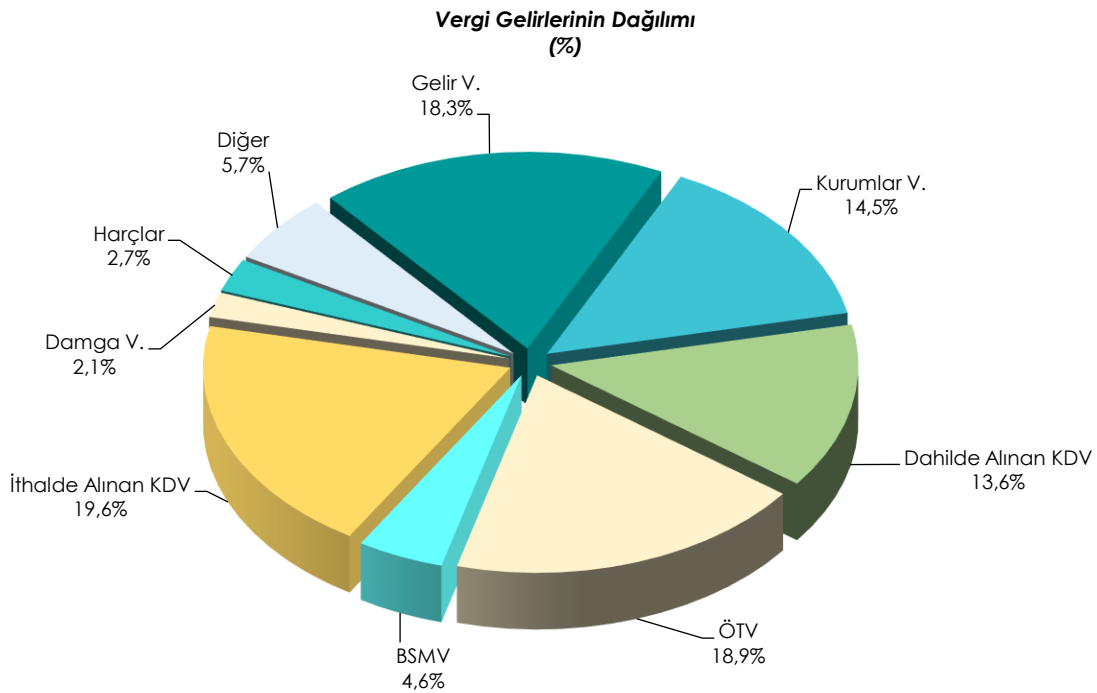
2023 yılı Ocak-Haziran döneminde bütçe gelirleri 1 trilyon 880 milyar 349 milyon TL iken 2024 yılının aynı döneminde yüzde 103,8 oranında artarak 3 trilyon 831 milyar 365 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılı Ocak-Haziran dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 100,5 oranında artarak 3 trilyon 213 milyar 365 milyon TL olmuştur.

Ocak-Haziran dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.



2024 yılı Ocak-Haziran dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.



TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.



Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilir.

1

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>